

Moji milí mladí přátelé,

dostáváte do rukou kapesní vydání Bible, Český ekumenický překlad, který doprovází potřebný úvod a komentář, abyste mohli i na cestách, při setkáních, mít tuto knihu knih ve svých rukou. Bible je svědectvím Božího zjevení. Knihou, která se zrodila v kolébce lidské kultury a civilizace. Budete číst texty, které provázely Hebreje, později izraelské kmeny, které vytvořily vlastní zem díky Božímu zjevení. Na cestách v jejich historii vedl je Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův. Bůh, který se představil Mojžíšovi slovy: „Jsem, který jsem“ (Ex 3,14) a uzavřel s ním smlouvu, kterou v podobě Desatera přijímá i naše křesťanská kultura a civilizace. Celý Starý zákon – soubor Mojžíšových knih, spisy proroků i verše posvátné poezie – vám dá nahlédnout do tajemství přátelství mezi Bohem a člověkem. Toto přátelství se naplňuje v Ježíši Kristu, v jeho Novém zákoně, který se stává knihou nového Izraele, do kterého Bůh povolává i ostatní národy, každého jednotlivce bez ohledu na barvu pleti, národnost či společenské postavení. Váže se s námi pouze jedním příkazáním, a to příkazáním lásky. Myslím, že tomuto příkazání snadno porozumíte. Přátelství mezi námi je mírou našeho přátelství s ním, neboť společně s oním „Jsem, který jsem“ platí i Janovo „Bůh je láska“.

Přijměte toto kapesní vydání jako dárek a připomínku Celostátního setkání mládeže, které se konalo v cyrilometodějské moravské metropoli Olomouci. Setkali jsme se během něj s naším Pánem. Vyznali jsme, že On je opravdu naším přítelem a my, jeho přátelé, se toužíme s ním setkat ve společenství, o kterém On řekl: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“

15. června 2017 o svátku sv. Víta

+ Dominik kard. Duka

Dominik kardinál Duka

Drazí mladí,

vyzývám vás, abyste se s Pánem setkávali v časté četbě Písma svatého. Pokud ještě na to nejste zvyklí, začněte s evangelií. Přečtěte si každý den jednu pasáž. Nechte, aby Boží slovo promlouvalo k vašim srdcím a přinášelo světlo na vaši cestu.

papež František

Bible (Písmo svaté) je živým Slovem Božím. Z tohoto daru čerpáme při mši svaté, ve společenství a také při individuální četbě.

Každá četba Písma svatého má být provázena modlitbou, aby se stala rozhovorem mezi Bohem a člověkem.

Slovům Bible dobře rozumíme pouze prostřednictvím církve, kterou vede Duch Svatý.

Bibli čteme, rozjímáme, ale především se jí inspirujeme v konkrétních životních situacích a pak o tom, co jsme prožili, svědčíme druhým.

MODLITBA K DUCHU SVATÉMU

Přijď, Duchu Svatý!

Přijď do mého srdce!

Dej mi vnímavost pro Boží slovo, které otevírám!

Naplň mě po okraj svou radostí, pokojem a božskou silou!

Přijď a přebývej ve mně!

Vyžeň z přibýtku mého srdce všechny zlé myšlenky, všechen neklid, všechen smutek a strach.

Duchu Svatý, staň se mým nejlepším přítelem a rádcem. Veď mě, ať nikdy nesejdu z Božích cest. Ty sám mi vnukni myšlenky pokoje. Utěš mě ve smutku. Posiluj mě v pokušení. Zahřívěj mě tam, kde má láska vychládá. Ať zářím a stávám se pro druhé znamením Boží lásky.

Veni, Sancte Spiritus!

Youcat – příprava na biřmování, str. 62

**Neznat Písmo znamená
neznat Krista.**

sv. Jeroným

O BIBLI

PROČ ČÍST BIBLI?

Biblické texty umožňují poznávat Ježíše a mít s ním osobní vztah.

Biblické texty hovoří o osobní Boží lásce ke každému člověku.

Biblické texty uvádějí do poznání pravdy a umožňují poznání Božího zákona.

Biblické texty vyprávějí poutavé příběhy: o lásce a hněvu, o nespravedlnosti a vzpouře, o něžnosti a bolesti, o důležitosti a kráse osobního vztahu člověka s Bohem.

Biblické texty poskytují výrazové prostředky tam, kde scházejí slova: při nářku, chvále, v naději, pro útěchu v životě i při umírání.

Biblické texty žijí touhu po spravedlivém a pokojném světě.

Biblické texty provokují k přemýšlení o důležitých a zdánlivě samozřejmých věcech.

Biblické texty umožňují vnímat často zamotaný a nelehký život v novém světě.

JAK BIBLE VZNIKLA?

Biblické spisy byly ve své konečné podobě sepsány přibližně mezi roky 800 před Kristem a 100 po Kristu. Mnohé vznikaly dlouhým a složitým procesem, při kterém se uplatňovalo ústní podání, psané prameny, různá přepracování atd.

Bible jako celek je dílem Božím, který se ve své lásce rozhodl oslovit člověka. Nastává tedy jedinečné dějinné období, ve kterém Bůh svými činy a slovy v dějinách a vrcholným způsobem především v Ježíši Kristu promlouvá a zve každého člověka do svého společenství. Proto hovoříme o zjeveném náboženství, které není dílem lidí, ale láskyplné iniciativy Boží.

Duchem Svatým inspirovaní autoři, svatopisci, své dílo konali podle svých lidských dovedností a v živém společenství izraelského národa a později vznikající církve.

II. vatikánský koncil v konstituci o Božím zjevení píše: „Co je v Písmě svatém napsáno a vyjádřeno, bylo zaznamenáno z vnuknutí Ducha Svatého. K sepsání svatých knih si Bůh vyvolil lidi, a to tak, aby užívali svých schopností a sil. On v nich a skrze ně působil, aby všechno, co on chtěl, písemně zaznamenali jako skuteční autoři“ (Dei verbum, 11).

KDE VZNIKLA BIBLE?

Vedle časového odstupu hrají při porozumění Bibli důležitou roli také rozdíly zeměpisné a kulturní. Biblické spisy vznikly ve dvou prostorech, které se překrývají: Starý zákon na Blízkém východě, Nový zákon ve východním Středomoří.

Vznik Písma ovlivnily různé situace:

Jeruzalém v 8. stol. př. Kr.: Malý izraelský národ je obklopen velkými královstvími. Kolísá mezi pýchou, vyplývající z vlastní samostatnosti, a strachem z cizí přesily. Charakteristická je poloha „města na hoře“, v nepřívětivém podnebí s kamenitou půdou v okolí.

Babylón v 6. stol. př. Kr.: Část Božího lidu je ve vyhnanství, jsou zbaveni politické moci, nábožensky vykořeněni, bez chrámu a krále. Žijí u velké řeky, obklopeni kvetoucí kulturou, cizími bohy a přitažlivými bájemi.

Judsko ve 3. stol. př. Kr.: Řecký vliv je všudypřítomný: v podobě jazyka, kultury, architektury a životního stylu. Židovské společenství drží pohromadě víra v jednoho Boha a vzpomínka na dřívější vysvobození.

Galilea na začátku 1. st. po Kr.: Víra v Ježíše nachází odezvu u nepatrných lidí. Obrazy a podobenství pocházejí ze života rolníků, obchodníků a rybářů.

STARÝ A NOVÝ ZÁKON

Křesťanská Bible se skládá ze dvou hlavních částí: Starého zákona (v podstatě je shodný s židovskými posvátnými spisy) a Nového zákona.

Jaké knihy patří do Bible, a jsou tedy inspirovaným Božím slovem, rozpoznávala církev prostřednictvím nástupců apoštolů – biskupů. U Starého zákona se jednalo o přijetí řeckého překladu, tzv. Septuaginty, a u Nového zákona biskupové nechávali z některých knih při liturgii číst a z některých, i když kvalitních, ne. Od prvních staletí tak vznikaly seznamy biblických knih, tzv. kánon. Církev o kánonu rozhodla na Tridentském koncilu (1546). Nešlo však přitom o nové rozhodnutí, ale o definitivní ujasnění na základě starší tradice.

Někdy se vyzdvihuje Nový zákon a doporučuje se číst převážně tuto část. I když je Starý zákon mnohdy obtížně srozumitelný, je důležité znát obě části Písma. Nový zákon dokážeme pochopit jen na pozadí Starého zákona. Přitom se ukazuje, že Ježíšův Bůh není nikdo jiný než stvořitel a vysvoboditel, milostivý i spravedlivý Bůh Starého zákona!

Naše víra a kultura by bez Starého zákona byla mnohem chudší – scházelo by vyprávění o stvoření, o prvním hříchu, Desatero, písně a modlitby žalmů, napínavá vyprávění o Abrahamovi a Sáře, o Josefovi a vysvobození Izraelců z egyptského otroctví, Píseň písní, Jobovy nářky a mnoho dalšího.

KNIHA KNIH

Bible se skládá z mnoha samostatných spisů. Tyto knihy jsou různě dlouhé a různého druhu. Jsou zde:

- knihy historické, např. 1. a 2. Samuelova,
- zákoníky, např. 3. Mojžišova,
- sbírky modliteb a písní, např. žalmy,

- dopisy, např. 1. a 2. Korintským,
- politické a náboženské diagnózy doby, např. kniha proroka Ámose,
- vize budoucnosti, např. Zj 21–22,
- milostné básně, např. Píseň písní,
- vyprávění o Ježíšově cestě, např. Markovo evangelium,
- kroniky, např. 1. a 2. Paralipomenon.

Pro pochopení textu je důležité poznat, ke kterému literárnímu druhu patří.

JAK SE CITUJÍ MÍSTA Z BIBLE?

Určité místo se udává knihou, kapitolou a veršem, např. Mt 5,20 = Matoušovo evangelium, kapitola 5., verš 20. Obsah a seznam zkratk nám pomáhají, abychom se v Bibli dobře vyznali.

Podle slova však také jedněte, nebuďte jen posluchači.

Jk 1,22

ČAS NA BIBLI!

Zvolit odpovídající a klidné *místo*, pravidelný *čas* a přiměřený *postoj těla*.

Vytrvat – je vhodné číst denně, týdně nebo v jiném příhodném rytmu; kapitolu, vybranou pasáž, žalm, větší souvislý úsek.

Být trpělivý – není možné všemu ihned porozumět, stát se lepším člověkem, získat zvláštní pocit Boží blízkosti. Fascinaci, důvěru, porozumění nebo proměnu nelze vynutit, často potřebují čas!

Vzdělávat se – vyhledávat rozhovor s lidmi, kteří Bibli více znají, zejména s kněžími; občas je přínosné přečíst knihu, která biblický text vysvětluje; prospěšná je účast na biblických hodinách.

JAK ČÍST?

Naše otázky, naše zvědavost, touha nebo strach, naše vzdělání a původ – to vše ovlivňuje naši četbu.

Především je vždy třeba v modlitbě prosit Ducha Svatého o porozumění čtenému textu.

Každý si musí vyzkoušet, jaký způsob mu nejlépe vyhovuje, při jakém udrží pozornost; někdy bude vhodné způsob četby střídat. Je možné:

- Číst s tužkou nebo zvýrazňovačem v ruce, podtrhávat, vyznačovat, psát si poznámky na okraj.
- Číst pár veršů, krátký úryvek a sledovat, jak působí na nitro.

- Číst biblické texty průběžně, jako každou jinou knihu, nezastavovat se u každého odstavce.
- Číst a do deníčku si poznamenávat to, čím mě čtené oslovilo.
- Číst nahlas, vnímat text nejen jako písma, ale také jako mluvené slovo.
- Číst s druhými, diskutovat, sdílet se s nimi a nechat si osvětlit úryvek knězem.
- Číst meditativně; k tomu pomáhá klidné místo, správné sezení, hudba, obraz, rozsvícená svíce.
- Číst podle vzorce $25 + 50 + 25 = 100$: 25 % času věnovat četbě, 50 % přemýšlení nad přečteným a zbylých 25 % času využít k modlitbě.

***Boží slovo odhaluje hluboký
smysl věcí a obdarovává člo-
věka jistotou při rozlišování
a orientaci v každodenních
životních rozhodnutích.***

sv. Jan Pavel II.

KDE ZAČÍT ČÍST?

Je více možností:

- **Od evangelií a Skutků apoštolů:** Doporučuje se zvláště těm, kteří otevírají Bibli poprvé.
- **Úryvky čtené při liturgii:** Nabízejí promyšlený výběr a umožňují duchovní spojení se všemi na celém světě, kteří čtou stejné texty.
- **Četba náhodně nalezeného textu:** Zvláště vhodné pro inspiraci či odpověď v modlitbě. Není však radno přelétat jako motýl z květu na květ.
- **Bible od A do Z:** Přečíst celou Bibli není snadný úkol, protože je mnoho textů dlouhých a obtížně pochopitelných. Přesto je vhodné aspoň jednou za život přečíst Bibli celou. Návrh, jak přečíst celou Bibli, je v příloze.

ZPŮSOBY ČETBY BIBLE

- **Duchovní četba:** Boží slovo je přijímáno jako pokrm pro život; při četbě rozmlouváme s Ježíšem, prosíme Ducha Svatého o porozumění a ptáme se: Co mi Pán říká; co ode mě Pán žádá? Tento způsob četby je nejdůležitější.
- **Systematická četba:** číst každý den část, knihu za knihou.
- **Biblické studium:** při četbě zároveň používat vhodné vysvětlivky a komentáře k hlubšímu pochopení. V českém prostředí existuje již dostatek kvalitních publikací, včetně katolických.

SMYSL PÍSMÁ

Literární smysl je záležitostí odborníků, kteří rozebírají význam slov, literárního druhu i okolností a používají historicko-kritickou metodu.

Duchovní smysl umožňuje odhalení poselství pro život a dělí se na:

- alegorický smysl, který přináší hlubší pochopení událostí, jež chápe ve vztahu ke Kristu (např. beránek jako předobraz Ježíše Krista),
- morální, který učí, jak jednat,
- anagogický (eschatologický), který ukazuje na věčnost, kam směřujeme.

ČÍST BIBLI V CÍRKVI A S CÍRKVÍ

Křesťanství není náboženstvím knihy, mrtvé litery, ale živého Slova milujícího Boha, který k nám neustále různým způsobem promlouvá.

Písmo svaté je Boží řeč písemně zaznamenaná, tradice je živé předávání v církvi (v nauce, životě, bohoslužbě) a učitelský úřad církve je služba biskupů spojených s papežem, kteří jsou Duchem Svatým vedeni, aby to, co Bůh zjevil ke spáse všech lidí, generací a národů, zůstalo neporušené a bylo předáváno všem pokolením.

Posvátná tradice, Písmo svaté a učitelský úřad církve jsou navzájem nerozlučně spojeny a společně v nich promlouvá Duch Boží a vede lidi ke spáse.

Výklad Bible tedy není ponechán subjektivnímu vnímání. Již apoštol Petr na to upozorňuje: „Budte si především vědomi toho, že žádné proroctví v Písmu není ponecháno soukromému výkladu“ (2Pt 1,20, Liturgický překlad). Velký znalec Bible svatý Jeroným (+ 420) připomínal, že základním metodickým kritériem interpretace Písma je soulad s učitelským úřadem církve; v opačném případě snadno sklouzneme k omylu. Je špatné a zavádějící podlehnout pokušení relativismu nebo subjektivního či selektivního výkladu Písma. Každý křesťan má porovnávat své názory s církví. Jen tak bude věrný skutečnému Kristovu slovu.

Pouze tehdy nalézáme schopnost rozumět Božímu Slovu, když podle něj žijeme.

Benedikt XVI.

Bible je knihou církve a je to církev, která Bibli rozumí a svým hlásáním vykládá. Mimo církve je pak Bible jako celek nutně chápána nesprávně, neboť tím, že pojednává o Bohu a o Kristu, pojednává zároveň o církvi.

H. U. von Balthasar

Dialog s Božím slovem má mít vždy dvě dimenze: z jedné strany to musí být dialog skutečně osobní, protože Bůh mluví s každým z nás skrze Písmo svaté a pro každého má poselství. K hlubšímu proniknutí do Slova Božího je zajisté třeba trvalé a opakované důvěrnosti. Jenom hluboký duch modlitby a pomoc Ducha Svatého nás mohou přivést k porozumění Bibli.

Abychom však neupadli do individualismu, musíme mít přitom na paměti, že Slovo Boží je nám dáno k budování společenství, aby nás sjednotilo v pravdě naší cesty k Bohu. Přestože tedy zůstává Slovem osobním, je také Slovem, které buduje společenství. Proto jej musíme číst ve společenství s živou Církví. Nikdy nemůžeme číst Písmo sami, odloučení od církve. Bible byla psána Božím lidem a pro Boží lid z inspirace Ducha Svatého. Autentická interpretace Bible je vždycky v harmonickém souladu s vírou katolické Církve.

Benedikt XVI.

PŘÍKLADY DUCHOVNÍ ČETBY BIBLE

Bibli je třeba číst především v rámci modlitby. Biblický text se stává modlitbou, setkáním s Ježíšem, který nás přetváří působením Ducha Svatého. Lze ji konat osobně nebo ve společenství s druhými.

Studium Bible je přípravou na plodné přijetí Božího slova, neboť duchovní četba vychází z porozumění textu a jeho literárnímu významu.

1) LECTIO DIVINA¹ („BOŽSKÉ ČTENÍ“)

Tuto meditativní modlitbu používaly již první generace křesťanů. Poslední papežové ji vřele doporučují. Jedná se o meditativní modlitbu, která je zaměřena na zamyšlení se nad určitou částí textu, jeho opakování, „přežvykování“.

Lze ji praktikovat individuálně nebo ve společenství.

Jednotlivé kroky při společné modlitbě uvádí moderátor modlitby.

---

1 Čti: Lectio Divina | : **L**ekció dývína : | . Přízvukné slabiky jsou zvýrazněny **tučným** písmem.

a) Úvod

Kříž a úvodní modlitba k Duchu Svatému o to, aby shromážděným vykládal Písma tak, jako apoštolům po svém zmrtvýchvstání.

b) Lectio² – četba

Pomalé a pozorné čtení vybraného biblického úryvku (např. nedělní evangelium). Číst je třeba vícekrát, aby z úryvku každého něco zaujalo.

- Jeden či dva lidé čtou úryvek nahlas.
- Každý čte sám pro sebe v tichu ještě několikrát a nechá se něčím z úryvku oslovit.
- Po 5 minutách moderátor nechá úryvek znovu přečíst – každý přečte postupně jednu větu.
- Koná-li lectio někdo sám, může si číst také nahlas.

c) Meditatio³ – rozvažování

Jedná se o teologicko-duchovní rozvíjení tématu. Moderátor modlitby přečte komentář, který si předem připraví s pomocí knih, které text vykládají. (V češtině vyšlo více vhodných knih pro *lectio divina*.)

Následuje chvíle ticha.

d) Collatio⁴ – sdílení

Moderátor vyzve přítomné, aby řekli, co je oslovilo. Lze přečíst větu či pár slov z Bible a krátce druhým sdílet něco ze svého života, co se vztahuje k úryvku. Tato část by neměla přerůst v diskusi.

e) Oratio⁵ – modlitba

Není třeba formulovat myšlenky. Stačí zůstat u Božího slova, milovat Boha a být v jeho přítomnosti. Některé slovo či větu z přečteného lze opakovat stále dokola a vyjadřovat tím svou lásku k Bohu. Větu lze vyslovit i nahlas. Pokud na mysl vstoupí nějaká jednoduchá, krátká modlitba vlastními slovy vycházející z Písma, je vhodné ji také vyslovit. Nejde ale o mnohomluvnost!

Slovo se musí proměnit v akci a vést náš život. Musíme je aplikovat na náš životní styl, na náš způsob života; budeme-li takto mluvit a jednat, bude křesťanský život mimořádně přitažlivý.

bl. Pavel VI.

---

2 Lectio | : Lekció : |

3 Meditatio | : medytáció : |

4 Collatio | : koláció : |

5 Oratio | : óráció : |

f) **Contemplatio⁶ – ponoření do Boží přítomnosti**

Tiché a pokojné delší setrvání v Boží blízkosti; snaha zahlédnout Boha ve svém srdci; nechat se opojit Bohem; setrávat v naslouchání. Tato část bude trvat stanovený čas (většinou do 30 minut).

Papež František rád ptát se v Boží přítomnosti: „Pane, co říká tento text mně? Co chceš v mém životě změnit tímto poselstvím? Co se mi přičí v tomto textu? Proč mne toto nezajímá?“ anebo „Co se mi líbí, co ve mně toto Slovo podněcuje? Co mne přitahuje? Proč mne přitahuje?“ (Evangelii gaudium 153).

g) **Zakončení krátkou modlitbou a křížem**

h) **Operatio (actio)⁷ – život podle Slova**

Je na každém, aby z rozjímaného Slova žil, aby ovlivnilo jeho chování a styl života.

Je vhodné zapsat si jednu hlavní myšlenku (osobní poselství pro život) a vracet se k ní během dne.

2) **MEDITATIVNÍ ČETBA PÍSMÁ**

Jedná se o způsob inspirovaný svatým Ignácem.

Jaký úryvek zvolit:

- to, co se čte ten den v kostele,
- na pokračování jednu biblickou knihu,
- namátkou vybraný text,
- podle vnitřního rozpoložení.

Průběh modlitby:

- ztišení (vhodné místo, stanovený čas, pravidelnost, zklidňující postoj těla),
- modlitba k Duchu Svatému,
- četba úryvku (číst jednou i vícekrát).

Možnosti při čtení:

- některá věta čtenáře osloví, pak o ní uvažuje,
- čtenář začne promýšlet nějakou postavu či situaci,
- ptát se Ježíše: „Co tím říkáš mně? Co ode mne žádáš?“,
- pokud čtenáře nic neosloví, je dobré začít se modlit za druhé lidi a očekávat, že příště bude lépe.

Privilegovaným místem četby a naslouchání Slovu Božímu je liturgie.

Benedikt XVI.

6 Contemplatio | : kontempláció :|

7 Operatio (actio) | : operáció (akció) :|

- Následuje spontánní rozhovor s Ježíšem vedený slovy či beze slov.
- Předsevzetí:
  - Meditace má vyústit v jedno konkrétní rozhodnutí, které lze během dne uskutečnit.
  - Přes den je vhodné si ho připomínat a snažit se podle něj proměňovat život.
  - Večer je dobré se k předsevzetí opět vrátit a zjistit, jak probíhal život ve světle Božího slova.
- Modlitba na závěr,
  - poděkovat Duchu Svatému,
  - poprosit Marii o přímmluvu.

3) PŘÍKLAD RANNÍ MODLITBY S ČETBOU BIBLE

Pravidelné čtení z Písma svatého může být součástí ranní modlitby.

- Po úvodní modlitbě k Duchu Svatému čteme pomalu a nahlas vybraný text (například několik veršů, ideálně 3 až 5, maximálně 10).
- Poté si text podruhé přečteme pomalu a nahlas, v modlitbě se přitom ptáme Boha, co nám konkrétně chce říct.
- Následně vybereme slovo, větu nebo myšlenku, která nás na základě textu oslovila, a vytvoříme z ní co nejkonkrétnější výzvu pro daný den. Tuto výzvu je dobré si zapsat.
- Poté poděkujeme Pánu.
- Přes den si výzvu několikrát zopakujeme.
- Večer při zpytování svědomí zhodnotíme, jak se nám ji dařilo naplnit.

4) ČETBA BIBLE PŘI BOHOSLUŽBĚ SLOVA V KOSTELE

- Je užitečné pročíst si texty dopředu. Taková příprava je vhodná zvláště v neděli. Texty je možno nalézt na www.liturgie.cz.
- Zapojit se do přípravy bohoslužby slova, např. učit se předčítat nahlas a srozumitelně, aby přítomní měli ze čteného slova užitek.
- Pozorně naslouchat.
- Nechat se oslovit: „Co tím Pán říká mně? S jakým poselstvím se obrací k církvi? Co od nás žádá?“

PŘÍKLADY METOD SETKÁVÁNÍ NAD BIBLÍ VE SPOLEČENSTVÍ

Křesťané se setkávají, aby společně prožívali víru, setkávali se s Ježíšem uprostřed svého společenství a navzájem se povzbuzovali. Proto patří k programu setkání i četba Bible a vzájemné sdílení o tom, co Boží slovo způsobilo v našem životě.

Při setkáních nad Biblií by měl být přítomen někdo, kdo má s konkrétní metodou zkušenost. Také je nanejvýš prospěšné periodicky zvát do skupinky kněze nebo jáhna, a to obzvláště tam, kde je v diskusi vnímán nesoulad názorů účastníků s učením katolické církve.

Mnoho zajímavého o práci s Biblií lze nalézt na:

www.biblickedilo.cz

www.dumbible.cz

1. METODA VÄSTERÅS⁸

Vznikla v druhé polovině minulého století ve švédském městečku Västerås.

Dříve než účastníci začnou s rozhovorem nad biblickým textem, pokusí se do něho vniknout pomocí znaků nebo symbolů. K tomu je nutné, aby každý měl před sebou text (Bibli nebo okopírovaný text). Velmi vhodné je rozdělení textu na menší části (např. po verších). Nejprve účastníci pozorně čtou text a uvažují o něm každý sám pro sebe. Používají při tom tři následující symboly:

- otazník ?
- vykřičník !
- šipku →

K místům, kterým účastníci nerozuměli (která jsou nejasná a vedou k otázkám), připiší na okraj otazník.

Vykřičník se připsuje k místu, na kterém čtenář dospěl k důležitému poznatku.

Šipka na okraji znamená, že se zde někdo z účastníků cítí osobně osloven a existenciálně zasažen.

Čtete evangelium?

Je dobré nosit evangelium s sebou v kapse či v tašce a kdykoli během dne si z něj kousek přečíst, třeba jen krátkou pasáž.

V evangeliu k nám promlouvá Ježíš!

Pamatujte na to.

papež František

8 Västerås |: festeros :|

Zjednodušeně bychom mohli říci: vykřičník se týká rozumu, šíp směřuje do srdce. Otazník se může týkat obojího.

Jakmile se všichni účastníci zabývali textem tímto způsobem, probírají ho společně, verš po verši. Nejprve moderátor poprosí ty, kteří nepřipsali ani jediný znak (což se někdy stává), aby vysvětlili, jaké je k tomu vedly důvody. Ostatní se potom vyjadřují ke svým symbolům (nejprve k otazníkům, potom k vykřičníkům). Moderátor sice může povzbudit účastníky, aby se vyjádřili k místům, která je existenciálně oslovila (šípky), nikdo by však k tomu neměl být nucen. Všem by měla být ponechána svoboda, aby se sami rozhodli, co by rádi druhým sdělili. O „správnosti“ těchto osobních projevů by se nemělo diskutovat.

2. VIDĚT – NASLOUCHAT – JEDNAT

Cílem této metody je pomoci skupině, aby dokázala posoudit osobní zkušenosti z Božího hlediska a podle toho jednat. U této metody je důležitá přítomnost kněze či jáhna.

Po krátkém pozdravu, modlitbě či písni uvede moderátor přítomné krátce do metody.

1. krok – VIDĚT

Každý člen skupiny může uvést zkušenost z nedávné doby, která pro něho byla významná. Z uvedených skutečností se jedna stanoví jako téma rozhovoru, který má být základem společného setkání. Pomůckou mohou být následující otázky:

- Co se vlastně stalo? Můžeme se o tom dozvědět více?
- Proč se událost stala? Jaké byly důvody k něčemu takovému?
- Co si o tom myslíme? Jaké pocity to v nás vyvolává?

2. krok – NASLOUCHAT

Moderátor vyzve přítomné, aby o uvedeném v tiché modlitbě přemýšleli. Po 3–5 minutách mohou účastníci vyslovit slovo či text z Písma, který by mohl být podle jejich názoru odpovědí na uvedenou situaci. O tomto místě z Bible se potom rozvine rozhovor.

3. krok – JEDNAT

Společenství se snaží pochopit, co lze změnit, a snaží se to skutečně vykonat. Účastníci se ptají: Co máme jako společenství podle Boží vůle udělat v této situaci? Přítom by společenství nemělo zůstat jen u nějakých prohlášení či programů, je důležité se tázat také kdo, co a kdy konkrétně udělá.

Závěrečná modlitba

3. SLOVO ŽIVOTA

Zakladatelka Hnutí fokoláre Chira Lubichová přinesla metodu, která spočívá ve snaze žít jeden měsíc ve světle biblické věty. Zvolený verš je vždy opatřen komentářem, který je možné najít na www.focolare.cz.

Malé společenství si na začátku měsíce společně přečte komentář a jeho členové prodiskutují, co jim rozebíraná věta říká.

K zvolené větě a ke komentáři se každý vrací během dalších dnů a snaží se prožívat jednotlivé situace svého života ve světle této věty.

Na příštím setkání si pak členové sdělují zkušenosti, které s Božím slovem prožili.

***Autentická interpretace Bible je
vždycky v harmonickém souladu
s vírou katolické Církve.***

Benedikt XVI.